

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. et Mgr. Bc. Petra Jíříka a soudců Mgr. Heleny Nutilové a JUDr. Michala Hájka, Ph.D., ve věci

žalobce: **M. M.**
bytem
zastoupen advokátem Mgr. Martinem Kukrálem
sídlem Tylova 382/2, Písek

proti
žalovanému: **Městský úřad Protivín**
sídlem Masarykovo náměstí 128, Protivín
zastoupen advokátem Mgr. Ing. Janem Procházkou, LL.M.
sídlem Masarykovo nám. 19, Protivín

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného

takto:

- I. **Určuje se**, že zásah žalovaného vůči žalobci spočívající v tom, že žalobci nebylo dne 15. 5. 2024 umožněno nahlížet do zápisů ze schůzí rady města Protivín konaných dne 26. 4. 2024 a 4. 4. 2024, **byl nezákonný**.
- II. Žalovaný **je povinen** uhradit žalobci na náhradu nákladů částku ve výši 16 844 Kč, a to ve lhůtě 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a obsah žaloby

1. Žalobce, člen zastupitelstva města Protivín, se dne 15. května 2024 dostavil na úřad města, aby nahlédl do zápisů z jednání rady města konaných dne 26. 4. 2024 a 4. 4. 2024. Přestože měl dle § 101 odst. 3 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obcích“) právo nahlédnout do zápisů, úřad mu toto právo neumožnil s odůvodněním, že odpovědná pracovnice nebyla přítomna. To žalobce považuje za nezákonný zásah, neboť právo nahlédnout do zápisů má být dle zákona umožněno okamžitě během úředních hodin, bez ohledu na přítomnost konkrétního zaměstnance. Organizace práce je dle žalobce věcí úřadu, a pokud není přítomen daný pracovník, měl být pověřen někdo jiný, kdo by žádost vyřídil.
2. Žalobce popisuje, že již v minulosti se domohl soudní ochrany ve skutkově obdobné věci, kdy zdejší soud rozsudkem ze dne 15. 11. 2023, č. j. 51 A 31/2023-44, deklaroval nezákonnost obdobného zásahu úřadu. Navzdory tomuto rozsudku došlo k opakování nezákonného jednání.
3. Z těchto důvodů žalobce podanou žalobou ze dne 10. 6. 2024 navrhuje, aby krajský soud určil, že zásah žalovaného vůči žalobci spočívající v tom, že žalobci nebylo dne 15. 5. 2024 umožněno nahlížet do zápisů ze schůzí rady města Protivín konaných dne 26. 4. 2024 a 4. 4. 2024 byl nezákonný.

II. Vyjádření žalovaného k žalobě a replika žalobce

4. Žalovaný ve svém vyjádření ze dne 27. 6. 2024 navrhl podanou žalobu zamítnout. Nejedná se o nezákonný zásah, žalovaný má za to, že nepochybil. I pokud by k pochybení došlo, takový zásah by nedosahoval potřebné intenzity, aby představoval reálný dopad do práv žalobce tak, jak požaduje § 82 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).
5. Žalobci mělo být sděleno, že požadovaný zápis bude dostupný ihned po návratu sekretářky, která plnila jiné povinnosti spojené s volbami do Evropského parlamentu a zasedáním rady města za 1,5 hodiny. Záписы byly nakonec žalobci poskytnuty o něco později, ale stále s dostatečným předstihem před jednáním zastupitelstva, které se konalo až 26 dní poté.
6. Dle žalobce se Ústavní soud (konkrétní judikaturu neuvádí pozn. soudu) již v minulosti zabýval otázkou vyvážení možností správního orgánu a jeho součinnosti s občany, zejména při poskytování informací. Správní soudy dle žalobce zdůraznily zásady správního práva, včetně pravidel "elementární slušnosti a dobrých mravů".
7. Žalobce ve své replice ze dne 9. 7. 2024 odmítá bagatelizaci ze strany žalovaného. Žalobce rovněž nesouhlasí s tím, že absence jedné pracovnice sekretariátu by mohla ospravedlnit neumožnění nahlédnutí do zápisů z jednání rady; nejedná se o objektivní důvody, ale selhání organizace úřadu. Podle něj jde o záležitost vnitřní organizace práce úřadu, která nemá být na újmu jeho práv. Nesouhlasí ani s tím, že by mu mělo být sděleno, že mu bude zápis předložen ihned, jak se sekretářka vrátí. Žalobci mělo být sděleno ať přijde jiný den.

III. Průběh ústního jednání

8. Dne 16.10. 2024 proběhlo ve věci ústní jednání za účasti obou účastníků, kteří setrvali na svých dosavadních podáních.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. K.

9. Při jednání soud provedl jako důkaz dvě žalobcem předložené videonahrávky, které žalobce pořídil během svého neúspěšného požadavku na předložení zápisu z jednání rady města.
10. Krajský soud zamítl návrh na účastnický výslech žalobce a výslech dvou navržených úřednic, které jsou na videozáznamu zachyceny, zápis z jednání zastupitelstva, a to pro nadbytečnost, neboť o rozhodném skutkovém stavu dostatečně vypovídá samotný videozáznam pořizený žalobcem.

IV. Posouzení věci krajským soudem

11. Žalobu na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem či donucením správního orgánu vymezuje § 82 s. ř. s. dle kterého *každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen „zásah“) správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný*. Podle § 87 odst. 1 věty poslední s. ř. s. vycházel krajský soud ze skutkového a právního stavu, který zde byl v době zásahu.
12. Žaloba je důvodná.
13. Tak, jak uvádí i žalobce, krajský soud se již v minulosti v rozsudku ze dne 15. 11. 2023, č. j. 51 A 31/2023-44, zabýval obdobnou situací žalobce, ve které žalovaný dvakrát žalobci neumožnil nahlédnout do zápisů ze schůze rady města, a to na obecný příkaz starosty města. Žalobce byl odkázán na písemnou žádost, s čímž se neztotožnil. Krajský soud dospěl k závěru, že zastupitelům svědčí právo nahlížet do zápisů z rady města dle § 101 odst. 3 zákona o obcích bez omezení a nelze jej podmiňovat písemnou žádostí tak, jak žalovaný dovozoval v návaznosti na § 82 písm. c) zákona o obcích.
14. Podle 101 odst. 3 zákona o obcích věta třetí *zápis ze schůze rady obce musí být uložen u obecního úřadu k nahlédnutí členům zastupitelstva obce*. Z uvedeného ustanovení plyne nejen povinnost uložit zápis ze schůze rady obce u obecního úřadu, ale i právo zastupitelů obce do takto uložených zápisů bez dalšího nahlížet. Jak shrnuje komentářová literatura, „*ustanovení § 101 odst. 3 především předpokládá, že zápis je uložen u obecního úřadu k nahlédnutí členům zastupitelstva obce. Ti proto mají k zápisu obsahově neomezený přístup, tedy ke všem informacím v něm uvedeným (včetně osobních údajů apod.). De iure má vlastně toto ustanovení charakter konkretizace práva zastupitele na informace podle § 82 písm. c), neboť i kdyby nebylo, vyplýval by nárok zastupitele na přístup k zápisu ze schůze rady přímo z obecního § 82 písm. c)*“ (viz Potěšil, L., Furek, A., Hejč, D., Chmelík, V., Rigel, F., Škop, J. Zákon o obcích. Komentář. C. H. Beck, Praha, 2019, s. 608–618).
15. Z videozáznamů, které byly v rámci důkazního řízení při jednání přehrány, plyne, že žalobce se daného úředního dne během úředních hodin dostavil do budovy žalovaného a požadoval předložení zápisů z rady města. Vzhledem k tomu, že sekretářka, která má mít tuto činnost na starost nebyla přítomna, bylo žalobci sděleno, že má přijít jindy. Není přítom zcela podstatné, z jakého důvodu nebyla sekretářka přítomna, od kdy nebo kde byla. Za podstatné považuje krajský soud to, že žalobci nebylo v úřední den, v úřední hodiny umožněno realizovat své zákonné právo zastupitele. Žalovaný přítom nezpochybňuje, že v daný okamžik nebylo žádosti žalobce vyhověno.
16. Žalovaný byl povinen žalobci v úřední den, v úřední hodiny, požadované zápisy předložit, přičemž je na něm samotném, jakým způsobem zajistí plnění svých zákonných povinností. Ostatně předložení zápisu z jednání rady města není komplikovanou činností. Shodu s prvopisem potvrzuje G. K.

To spolu se skutečností, že v případě žalobce se jedná již o opakované odepření nahlédnutí (v minulosti zcela cílenému) do zápisů z rady města vede krajský soud k závěru o naplnění nutné minimální hranice intenzity zásahu do práv žalobce.

17. Na tuto otázku naráží sám žalovaný, který namítá, že „za nezákonný zásah nelze považovat jakýkoli nezákonný postup správního orgánu, ale pouze ten, který dosáhne určité intenzity. Jen takový postup může naplnit podmínky § 82 s. ř. s. Ochranu ve smyslu § 82 s. ř. s. je totiž nutné poskytnout jen proti nezákonným postupům, které představují reálný (nikoliv jen imaginární či mizivý) dopad do práv žalobce. Judikatura správních soudů požadavek určité minimální intenzity nezákonného postupu zpravidla akceptuje v hodnocení okolností konkrétní věci.“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 4. 2020, č. j. 10 As 389/2019-40). Jedná se o projev zásady *de minimis non curat praetor*. Postup žalovaného již dosahuje intenzity nezákonného zásahu a je způsobilý naplnit podmínky § 82 s. ř. s., neboť žalobci byl již v minulosti přístup k zápisům z jednání rady města upírán opakovaně, a to dokonce na příkaz starosty města tak, jak plyne z předcházejícího rozsudku zdejšího soudu (tzn. otázka četnosti). Právě opakované porušování práv žalobce naplňuje potřebnou míru intenzity s přihlédnutím k administrativní jednoduchosti zajištění možnosti realizace daného práva žalobce jako zastupitele obce. Subjektivní úvahy žalovaného o tom, že žalobce nebyl omezen ve výkonu funkce zastupitele na dalším jednání zastupitelstva nejsou podstatné, stejně tak není podstatné, že následně bylo žalobci vyhověno a požadované zápisy mu byly poskytnuty.
18. Nicméně, již se nelze ztotožnit s názorem žalobce tak, jak je zachycen na pořízeném videozáznamu, že by měl právo nahlížet do zápisů z jednání rady města „prakticky 24/7“, avšak v tomto konkrétním případě nelze hodnotit požadavek žalobce jako jakkoli nepřiměřený. Byť žalovaný s jednáním žalobce nesouhlasí a považuje jej minimálně za účelové, na závěrech krajského soudu to za aktuálního skutkového stavu nic nemění.

V. Závěr a náklady řízení

19. Krajský soud shledal žalobu důvodnou a deklaroval, že provedený zásah byl nezákonný (§ 87 odst. 1 s. ř. s.).
20. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 odst. 1, věty první s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalovaný, který neměl v soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Pokud jde o procesně úspěšného žalobce, v jeho případě jsou náklady řízení představovány zaplaceným soudním poplatkem a odměnou advokáta.
21. Za podanou žalobu uhradil žalobce soudní poplatek 2 000 Kč. Náklady zastoupení spočívají v odměně za čtyři úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, žaloba) celkem v částce 12 400 Kč bez DPH [§ 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. a), d), g) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění pozdějších předpisů] a v náhradě hotových výdajů za čtyři úkony právní služby v částce 1 200 Kč (§ 13 odst. 3 téže vyhlášky). Dále náhrada za promeškaný čas (cesta Písek – České Budějovice a zpět) 4 x 100 Kč a cestovné ve výši 844 Kč (104 km, 6,6 l/100 km, palivo 38,20 Kč). Tzn. 14 844 Kč bez DPH, když zástupce žalobce nedoložil, že by byl plátcem DPH. Celkovou částku 16 844 Kč je žalovaný povinen uhradit žalobci ve lhůtě 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

České Budějovice 16. října 2024

Mgr. et Mgr. Bc. Petr Jiřík v. r.
předseda senátu